Nr. 99. Anulu XXX.

# GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu conecdu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ¼ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 21. Decembre 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA
Transilvani'a.

## Curtea de casatiune transilvana.

„Propunerea min. meu ungurescu de institia privitória la redicarea despartiementului pentru curtea suprema judecatorésca transilvana in sinulu curiei mele ungaresci o aprobezu in totu coprinsulu ei, denumescu prin acésta vice presiedinte alu sectiunei acesteia pe Basiliu Ladislau Pop; mai incolo pe Aloisiu Pap, Georgiu Angyal, conte Gabriele Bethlen, Fridericu Bömches, Francisc Ósvay, si Augustu Láday judecatori ordinari, pe Ioane Gál de Hilibu, Nicolau Biró si Iosifu Plecker referenti adiutatori, si concedu totuodata, cá dintre membrii curtiei judecatoresci transilvane de acum: Friderico Kirchner, Iacobu Bologa si Samuele Fekete se se strapuna in stare de odihna dupa normativu.

Fontan'a fromósa (Schönbrun) 9. Dec. 1867.
FRANCISCU IOSIFU m. p.
Balthazer Horváth min. r. ungurescu de institia.

## Multiamita publica.

Brasiovu 14. Dec. v. Unu suta si cinci dieci familii din Bodu, nenorocite prin furiosulu focu din 27/15. Augustu a. c. si anume: 128 romani si 27 sasi primindu dela Domnulu Teohari Sotiru Mancia 131 fl. v. a. in presentí'a subscrisului, ii aducu D'asle prin mine cordial'a loru multiamita, precum si celoru lalti generosi Domni binefacatori din Brasiovu, carii su contribuitu la acestu ajutoriu.

Dumnedieu atotu putintele se-i apere de tóte relele, si se le resplatésca cu bogate daruri.

Intre nenorocitii de susu se numera si choristii bisericesci, alu carora fondu, séu lada cu bani devenindu prada flacarei si deuriî se impartasira din mil'a aratata. Chorulu a-cest'a este compusu din tinerimea scolaria si catechumeni, care producundu-se la hramulu S. Nicolae sub conducerea onor. parinte N. Popoviciu cu cantarile sub r. liturgia, si cu imnulu Es. sále prea bunului Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu „Eata diu'a cea dorita“ a seceratu lauda numerosiloru ascultatori din Brasiovu, pe cari ii invitasse titorulu bisericei D. N. Goitenariu la acésta solenitate anuala. Interpretele nenorocitiloru.

Ioanu Petriou,
protopopulu locala.

**Brasiovu** 31. Dec. Comunitatea centumvirale a decisu a onora pe min. br. Beust, C. Andrassy si Fr. Dék cu diplome de civi onorari si Brasiovului. — Aduterea statului catholicu din cas'a reului pasagiu s'a amanatu pe 9 Febr. séu 19. Aprile.

**Alb'a**, 22 Dec. (Estrasu). Se erti deca'ti voiu spune curatu, ca dv. acolo in pamentulu regescu nu ve puteti face idea chiara despre grija cea mare ce duce poporulu nostru candu este vorb'a despre administratiunea dreptatii in viitoriu; éra eu inca n'am cuvinte cu care se ve descriu durerea nóstra pentru caderea de-avalm'a a mai multoru functionari romani dela ramur'a judecatoresca. Bagati de sama, ca poporulu a inceputu a reflecta inca si la impregiurarea, ca déca sub absolutismu era prigoniti greco unitii, astadi cadu mai multi ordocsi, éra intre aceia incependu dela consiliariulu D. M. pana la ceia dela tribunalulu de apelu, cativa fruntasi. Astadi me intrebá ci unu motiu de altmintrea omu destepta: Domnule, óre pentruce cadu barbatii nostrii totu cá snopii? — Respunsulu meu mangaitoriu si inbunatoriu ilu primi dandu din umeri si facendu din capu, am fostu silitu a'lu lasa se credia ce scie, ca elocentí'a mea nu avea trecere la elu.

Este unu secretu publicu in tiér'a intrégá, pe care indesiertu ai vrea se'lu mai ascundi, ca insusi presiedintele dela insl'a curte a remasu in functiune numai pentruca o persóna preanalta isi manifestase energio'a si vointia de a'lu sustiené in functiunea in care fù confirmatu din nou. Apoi ceii Dta ce impresiune a produsu la poporu sustienerea acelui barbatu in functiune? Cea mai buna din lume. Poporulu scie si pana acum, ca politic'a resbunatóre a lucratu din tóte puterile sale asupra lui si tocma pentru acésta multiamesce cu atatu mai ferbinte Monarchului pentru confirmarea lui. Iti mai facu observarea, ca astadi chiaru clasea semi-invetiatiloru a inceputu a distinge intre omenii politici si omenii administratori si dreptatii, dela carii nu pretindemu mai multu, decatu strins'a observare a legiloru. Presiedintele curtii de casatiune este in ochii locuitoriloru acestei tieri espresiunea dreptatii in genere si sparatoriulu celoru asupriti in specie. Cumca e omu dreptu, s'au convinsu si barbatii de statu pe atunci, pe candu unu ministru órecare in ormarea unoru denunciatiuni nemotivate a respunsu archiducelui Rainer: „Inaltime imperatésca! Déca asi avé unu procesu cu tatalu lui Popu, m'a'i invoi cu spiritulu linistitu, cá densulu se'mi judece caus'a in contra tatalui seu.“

Déca e vorb'a de caracteru si de sparerea dreptatii, nu intrebati pe romani, ci intrebati chiaru pe unguro-secui si sasi bine crescuti si nestricati, pentrucá se ve anumésca ei pe ómenii drepti din acésta tiéra. Numai ómenii de clica, aceia caroru nu le trebue dreptatea iti voru insira la sofistarii cá „Unio.“ Dara ce ne pasa nóua asia multu de judecat'a clicelóru, noi scimu un'a si buna, ca Es. Sa cá omu si cá judecatoriu dreptu se bucura de increderea unanima a intregei natiuni romanesci din Transilvani'a si ca tocma de aceea poporulu si intielegintí'a astépta multu dela Escel. s'a; elu crede ca cuventulu seu va fi ascultatu si astadi in-aintea tronului.

Din unu articulu alu Gazetei pricepuramu ca Dv. cunósceti si modulu celu misteriosu alu delaturarei consiliariului I. B. in tar'a barbatiei sale. Servésca veduvitului tata de familia spre deplina mangaiere convictiunea, ca elu este acompaniatu in singuratatea sa timpuraria nu numai de amórea si stim'a tuturoru connationaliloru sei, ci si de a unui frumosu numeru de alti compatrioti ne orbiti de patema si de fric'a politicei resbunatóre. Retragerea sa de si intemplata cu totulu in contra vointiei nationale, este inse si remane cea mai onorifica.

Asi avea se'ti scriu multe, inse nici timpulu nu me prea érta, nici nu credu se te poti folosi undeva de ele.

Di redactiunei, cá se publice déca are de indemana acea ordinatiune ministeriale, care o presce a se vinde pentru contributiune fundus instructus, adica uneltele mesterului, carulu, aratrulu, grap'a, boii de jugu, caii de hamu si tieranului, pentrucá nenorocitii se scie reclama candu li s'ar face asemenea nedreptate. De alta parte ar' fi fórte bine, cá se'si puna fiecare silinti'a de a plati cu ce este datoriu statului, pentruca cu catu platescu mai reu, cu atatu platescu mai multu din caus'a executiuniloru care le vinu pe capu.

Eri imi spuse unu amicu, ca Honvedii remasi din revolutiunea dela 1848/9 suntu conscrisi, éra numerulu loru trece preste 79000 di sieptedieci si nóua mii. Se intielege de sine, ca mai toti acei aparatori de patria astépt'a resplat'a loru stralucita dela patri'a comuna. Pana una alta se facu éra si baluri in folosulu loru*) Óre pentru aparatorii monarchiei si si nationei romanesci unde se voru tiené baluri? Se voru da undeva baluri de respectivii.

## Ordinatiune

in privinti'a lucrariloru pregatitóre, ce suntu necesarie pentru estinderea institutiunei cartiloru fundoare si asupra Transilvaniei.

(Capetu.)

§ 9. In unulu si acela'si protocolu fundoare numai stare posesiune se póte inscrie, care e proprietatea séu numai a unei persóne, séu chiar' a mai multor'a, dar fisice ne impartita.

Daca la composesori, cari voru a fi inregistrati intru acel'a-si protocolu alu cartiloru fundoare, proportiunea composesiunei e detiermurita, proportiunea acést'a are se fia esprimata la fiecare composesoru.

§ 10. Intemplandu-se sub decursulu lucrariloru pregatitóre vre o schimbare de posesiune in privinti'a cartuiv'a corpu deja inregistratu alu cartiloru fundoare, séu trebuindu a transpune altei persóne unele parti fisice demarcate ale corpului cartiloru fundoare; in casulu d'antaiu: se va insorie posesiunea séu numai pre numele mai multoru composesori, inse fisice ne impartita si pre langa esprimerea proportiunei; in casulu de pre urma inse partile demarcarei fisice se voru despartí mai nainte de catra acelu corpu alu cartiloru fundoare, de care s'au tienutu, adeca se voru desnotá, si apoi in protocolulu nou alu cartiloru fundoare deschisu numele noului posesoru, séu va trebuí ale inregistrá ca corpuri de sine statatore, séu daca posiede deja noulu posesoru carev'a corpu de carti funduare, si posesiunea castigata dupa insusirea ei este intrunivera cu acést'a, vá trebuí ale ascrie catra elu, facendu-se prin ast'a parcel'a castigata o parte constitutiva intregitóre a acelui corpu.

In amenduóe casurile are sé se tiena innaintea ochiloru consunanti'a intre catastrulu de dare si protocolulu de carti funduare.

§ 11. Pertraptarile comisiunii cu ocasiunea localisarii suntu publice; prin urmare este iertatu fie-carui interesatu a se infacisá la pertreptari pentru aperarea drepturiloru sale.

Posesorii suntu detori a se infacisá la pertraptare séu in persona séu prin representanti legali séu plenipotentiati, in acea ordine, in care viau realitatile la inregistrare.

Representantii in casu de lipsa trebue sé se legitimeze cu documinte autentice. Representantii inputerniciti prin contractu, trebue se aduca cu sine plenipotintia, de summa apriatu pentru afacerea componerei cartiloru fundoare; aceste plenipotintie se voru pastrá pentru archivu langa operatulu cárti'loru funduare.

§ 12. In locuiu posesoriloru minoreni, séu aflatori sub curatela d'in alta causa, suntu datori a se infacisia representantii loru legali.

Autoritatile tutorali si curatelari, precum si tutorii si curatorii, suntu datori sub responsabilitate a ingriji cá drepturile pupililoru si ale curandiloru sé se aduca la valore cu ocasiunea pertratariloru.

Asemenea e datorinti'a representantiunii comunali a face atenta comisiunea nu numai la drepturile minoreniloru si curandiloru, ci si la drepturile ce li competu femeiloru si veduveloru dupa legile tierei in privinti'a averii nemiscatóre a barbatului si a supraveghia: cá se nu se insceria de proprietariu in locuiu adeveratului pro-

*) In 26 Dec. a fostu unulu la Turda dupa care voru urma altele pe la tóte orasiale.

prietariu vre unu arendatoru, tutoru, curatoru, séu administratoru de bunu, cari su numai spre administratiune vre unu corpu alu càrtiloru funduare.

§ 13. Ne infaciosiandu-se posesorulu, séu representantele seu legalu, si ne infaciosiandu-se in locu lu nici vre unu representante alu seu legitimatu cuviintiosu: comisiunea và denumí unu representante pre spesele si periclu posesorului absinte, si và tiené pertratarea cu acel'a.

Antistele comunalu e detoriu a fi de facia la atari pertratari si a contrassemná protocolulu de pertratare.

§ 14. Posesorii si-potu legitimá titlulu de dreptu si cu documinte, sunta inse datori a-duce cu sine si cate o copia curata despre documintele produse, si a o predá comisiunei, carea asemenandu-o cu originalulu, si adeverindu-o d'in oficiu cá „aflata de corecta" o primesce pre sém'a archivului.

§ 15. Ne legitimandu-se titlulu de posesiune cu documinte, séu nedandu in launtru, posesorulu fapticu are se fie inscrisu ca atare.

§ 16. Relationile regulate prin patent'a despre sviticitate d'in 29. Maiu 1853, si cea urbariala d'in 21. Iunie 1854 sunta eschise dela pertratarile de localisare.

Prin urmare, daca cu ocasiunea pertratarii s'aru aduce in vorba pretensiuni intemeiate pre patentele amintite, comi-iunea nu se pote lasá in resolvirea acelor'a, ci và constata si luá la protocolu numai posesiunea faptica.

§ 17. Candu inse care-va contradicere séu disputa obvenita nu s'ar stinge de relationea de dreptu, amictita in paragrafulu premergatoriu, ci s'ar referí la intrebarea curatu de dreptu privatu: cà e posesiunea a unui'a singuru, séu comuna, si pre cale pacinica nu s'ar pot complená; realitatile se voru inregistrá pre numele posesoriloru faptici, singurali ori composesori; totu de odata inse anotandu-se statu pretensiunea sredicata, catu si pretendentii, cesti'a d'in urma se voru indrumá, se si-dovedésca drepturile pretinse inaintea judecatoriei celu multu pana la decursulu tempului, care va fi detiermuritu in edictulu, ce se va emite pentru publicarea protocoleloru càrtiloru funduare.

§ 18. Candu sub cercetarea drepturiloru de posesiune ar' vení in vorba si vre o pretensiune de a asigura partea ereditaria a confratiniloru séu a coereditoru, statorita in bani, ori zestrea femeii, ori dreptulu viduatu; daca se face invoiala de buna voia intre partile interesate, sum'a datornica se vá inscrie pre scelu corpu de carti funduare, care se-i servésca de sigurantia, pre langa subscrierea partiloru si a unui membru d'in representanti'a comunale.

In casu de cérta inse, comisiunea nu se póte lasá in pertatare mai departe, ci are se indromeze partile, cá se si complaneze pretensiunile, séu intre olalta pre cale pacinica, séu pre calea legii, si se le insinueze in decursulu terminului edictalu spre inregistrare intre sarcini.

§ 19. Fiecare protocolu alu cartiloru funduare se vá adeverí si de catra posesorulu séu representantele lui in scrisu intr'acel'a, candu sunta composesori, de catra unulu dintre ei, — cu subscrirea numeloru dupa parcel'a cea de pre urma a fiecarui corpu de carti funduare.

Membrii representationei comunali sunta detori a adeverí si atari subscrieri de nume in fiecare protocolu cu scrierea numeloru lor inseși.

§ 20. Candu e de a esoperá inventariu judecatoresc, séu conscrierea ori pretiuirea judecatorésca a carei-và posesiuni sub decursulu localisarei: esmisiulu judecatoriei e detoriu a procede in contielegere cu comisiunea localisatóre, ér' comisiunea e detória a edá protocolulu facuatu alu càrtiloru funduare spre intrebuintiare la procederea judecatorésca, pre langa retramitere.

In casurile acele, candu pentru transponerea proprietatii carei-va realitati e necesariu ori indatinatu unu actu judecatorescu: judecatoriele voru procede chiar' la efeptuirea acelui'a dupa prae'a legale custatória, sunta inse detóre a inginge cá transponerea posesiunei, daca si incatu s'aru referí la o realitate deja inregistrata in cartea funduara, sé se insemne si in protocólele cartiloru funduare.

§ 21. In comunele acele, in cari comasarea ori segregatiunea e in decurgere, mai alesu inse, unde s'a seversitu demesurarea pregatitória, s'a efeptuitu invoirea urbariala, ori s'a adusu sentintia d'in partea tribunalului cu potere de lege, si in urm'a acestor'a esecutiunea faptica se póte sperá in curendu: are se se amane localisarea; esecutarea comasarei 'séu segregatiunii inse trebue sé se urgeze la autoritatile competinti.

Daca lipsescu conditiunile aceste, localisarea se póte esecutá fara nici o suspindere.

§ 22. Candu d'in contra intr'o comuna, séu mai multe regulatea legale a posesiuniloru s'ar infiintiá dupa ce s'a intemplatu localisarea, judecatori'a carea o va esecutá, e obligata a tramite indata directiunii càrtilora fundare operatele geometrice impreuna cu chart'a, in forma autentica; éra directiunea e detória a face dispositie in contielegere cu officiulu catastralu: cà protocolele funduare státu in privinti'a credtilului, catu si a darei, se se aduca in consunantia cu starea cea noua a posesiuniloru.

§ 23. In privinti'a defigerii terminului e dictatu cum si preste totu in privinti'a estinderei regulamentului de procedura in Ungari'a, si asupr'a Transilvaniei, se va emite la tempulu séu o ordinatiune deosebita.

§ 24. Cartile publice de posesiune d'in pamentulu regescu, infiintiate pre temeiulu decretului de curte d'in 24. Augustu 1863 Nrulu 3043 in càtu nu corespundu determinatiuniloru codicelu civilu comunu austriacu, sunta de stasformatu dupa regulele ordinatiuni de facia.

§ 25. Cheltuelele banali impreunate cu infiintisrea cartiloru funduare le supórta statulu.

In ordinatiunea speciale se va detiermuri: cari sunta prestatiunile acele in natura, ce sunta de implinitu cu ocasiunea localisarii, de catra toti posesorii de pamentu d'in comuna d'in pretina, si asupr'a carora impartire proportionale, daca nu sar' poté intielege intre sine, va decide autoritatea politica respectiva, luandu in consideratiune drépta impregiurarile obvenitóre.

§ 26. Acturile oficióse, ce se reccru la constituirea cartiloru funduare, sunta libere de timbru si tasse.

Eliberarea acést'a se estinde preste tóte protocolele, esibitele, aclusele si expeditiile, in catu acele servescu numai spre esecutarea afaceriloru privitóre la constituirea càrtiloru funduare.

§ 27. Totu de o data cu ordinatiunea acést'a se emite pentru organele de localisare si o instructiune, carea normeza intrepinderea lucrárilora pregatitóre.

Pest'a in 8. Novembre 1867.

Baltasaru Horvát m. p.
„Conc." ministru r. u. de justitia.

---

## Oratiunea lui Franciscu Deak.

(Urmare.)

A treia, pe care o tienu totu atatu de importanta si demna de cumpanire se bascuza pe experintie trase din evenimentele timpuriloru (auditi, auditi!) Acea aliantia redicata de sanctionea pragmatica, incatu privesce ea la relatiunile nóstre esterne, ce e dreptu corespunde scopului seu; cu tóte acestea cu privintia la relatiunile interne n'au fostu intru tóte salutifere. Si vin'a a fostu acea impregiurare nefericita, care nu depinde dela noi, ci durere ca éa esiata, ca-ce candu se incheiá sanctionea pragmatica si de atunci puna in timpurile mai nóua popórale in tierile ereditarie nu aveau libertate constitutionala, ci stetea supt putere absolutistica; acést'a putere absolutistica le representanta pe ele facia cu noi, si noi nu ne puteamu intielege cu densele.

Urmarile acestei relatiuni fusera, ca tierile acelea nu tienea corespondiatoriu interesseloru sale a sprijini sustinerea neviolabila a libertatiei nóstre constitutionale, ele o considera pe acésta adeseori chiaru cá contraria interesseloru lor materiale. Politic'a dinastielor absolute ambla adese cu totulu pe alta directiune, de cum e ceea a popóraloru libere. La cea d'antaia poft'a de estindere si de latirea teritoriului e cu multu mai mare de catu la cea din urma, pentruca ele, popórele au a purta greutatile resbéluloi, care urméza nesaparatu, cá consecintia a nesatiului de asi largi teritoriulu; ele sciu si simtiescu mai bine decatu oricine, catu de multu costa unu atare castigu de teritoria, care abia e in stare a le aduce vre unu folosu.

Si Austri'a purtá astfelu de resbele, dictate de dorinti'a de asi lati teritoriulu. La acésta se mai adause inca impregiurarea, ca monarchulu si multe din tierile sale tienea mai de multu de santulu imperiu romanu, mai tardiu de federatiunea germana, din care relatiuni dupa accea au resultatu mai multe resbele. Resbelulu pretinde spese enorme.

In Ungari'a inse póte monarchulu constitutionalminte luá bani si dispune cu ei numai cu invoirea dietei; Elu si cautá dara numai acolo, unde guverna cu potere absoluta.

Acésta era mai adeseori in tierile ereditarie impreunata cu mai mari incarcaturi, si domnitoriulu se nevoiea ale suplini acestea intr'altu modu. Aceste medilóce inse fura aplicate camu de comunu spre daun'a nóstra. Industri'a si negotiulu tieriloru acelora fu inaintata cu daun'a industriei si negotiului nostru, vamile se regulara nu numai din privintie comerciale, ci ele fura considerate faica cu noi cá isvóre de bani. Fiindca monarchulu cá rege ungurescu constitutionalminte nu ne potea sili nemidiulocitu a da Domnitoriului tieriloru ereditarie mai mari sume, redicà mediulocitu dela noi astfeliu de sume, care derapana-a industri'a si negotiulu nostru. Adeseori se intemplá de vam'a esportului nostru dela productele nóstre crude era mai mare decatu se le fi potutu noi esportá cu folosu, si in urm'a acestora suferi si industri'a nóstra economica. Noi n'amu pasitu in atingere cu popórale tieriloru ereditarie, n'amu lostu in consideratiune interesele loru, ci inse din parte'si cumpaniea interesele loru adeseori cá cum aru stá in contrasto cu interesele nóstre.

Tocmai de acéea tienù de secoli lupt'a inaintea tronului domnitorilorn, nu cu arm'a in mana, ci pe sacsnesu, inse tocmai de acea, cu atatu mai periculosu pentru noi.

Regele ungurescu nu ascultá numai pe consiliarii ungaresci, ci si consultorii sei germani infiintiá resolutiunile lui chiaru si in causele ungaresci, ei credea ca inainteza binele popórelora sale, candu i si indreptá consultarile loru in contra legiloru, in contra constitutiunii nóstre si influintí'a loru era adese prevalenta. Acésta fù caus'a, ca constitutiunea nóstra, pe care o garanta legile si diplomele, se viola in mai multe puncte esentiale, si ca urgitarea gravamineloru nóstre ocupá cea mai mare parte a consultariloru nóstre publice; se foliamu legile si actele nóstre dictale, si vomu afla o massa statu de mare de gravamine, incatu in fine ar' fi mai fora potintia a ne orienta in labirintulu acesta. Numai o singura dieta potemu arata intre cele multe, care incepù consultarile sale, nu cu gravamine, ci cu dechiarari, ca dela diet'a din urma n'a venitu inainte nece una violare a legiloru patriotice si acésta fù, in anulu 1792 dupa mórtea lui Leopoldu II., care durere, ca domni numai doi ani.

Sórtea favorabila a adusu o modificare in starea acest'a. Astadi au si tierile de dincolo o libertate constitutionala — asia dara diace in interesulu loru a nu sperá libertatea nóstra constitutionala intocma cum diace in interesulu loru a-si apera libertatea s'a de or ce conturbare violenta Déca dar' intre noi si intre densii s'a nascutu spiritualminte o comunione de interese, asia se facemu unu ce asemenea pe terenulu materialu care e asemenea de importantu cá si celu spiritualu si se ne nisuimu a ne uni pe terenulu pomenitu interesele nóstre cu ale loru, chiaru si candu amu trebui se aducemu sacrificia (aplausu viu in centru!).

Se nu mai provocamu érasi lupt'a cea mare de interese, care ne a casionatu atatea dureri! Unde amu fi noi acuma cu industri'a, cu coltur'a si cu luminarea spirituala, déca lupt'a acést'a n'ar' fi conturbatu cele mai bune ale nóstre nisuintie in restempu de atatea secle.

Castigulu, care ni-lu mediulocimu in chipulu acest'a e cu multu mai mare decatu sacrificiulu care-lu aducemu, de vreme ce noi primimu o parte din detoriile statului a conto sustinerii ecsistentiei nóstre politice (si numai acei cu esistinti'a politica voru purtá si greutatile ?! R.).

De cate ori amu vorbitu noi despre garantiile constitutiunii nóstre, decate ori amu pomenitu noi chipulu acelu de spaima (ciuha), dinaintea caruia tremuramu pentru libertatea nóstra si care pórta numele reactiune!

Ore ce este acésta reactiune si in ce sta ea? Ea sta in nisuintiele acelor'a, cari nu potu uitá de puterea absoluta, care o esercitéza si pe care érasi o doresou cu or-ce pretiu, totusi numerulu ei nu e asia mare, puterea ei nu mai e asia tare, incatu se fia formidabila, candu poporulu nu sta in doaulu loru (aplausu sgomotosu in centru!)

Evenimentele au despartitu pe popórelu

Austriei de ostra reactiune si popórele acestea voru fi aperatorii si sprigiunulu celu mai securu alu libertatii nóstre, déca nu le vomu violá interesele prin acéea, ca amu refusa a luá parte la detoriele de statu si se nu-i alungamu érasi in bracciele reactionarii, care parasita nu póte sustá, inse unita cu massa interesel oru violate érasi se face periculósa. E convingerea cea mai in tima a sufletului meu, ca primindu de vóia buna o suma din detori'a de statu si inca o suma cá acéea, care corespunde puteriloru nóstre si ecuitabilitatii, castigamu pentru patria unu folosu intellectualu si privindu la urmari unu folosu si mai mare materialu decatu suntu sacrificiele, care le aducemu (aplause in centru!) Se repriv imu la evenimentele din 1848 (auditi!). Anulu acel'a a nascutu statea legi bune, incatu nu va fi vre unu defectu de pietate, déca voiu semnalisá o erére, care o comiseramu atunci. Dicu, ca amu comisu, fiinduca martorisindu adeverulu, si eu am luatu parte la acéasi. Indata dupa sanctionarea legiloru din 1848 ne provocá ministrulu de atunci alu Mai. Sale la dorinti'a reginului din Viena, cá se medilocsimu primirea de 200 milióne din detori'a de statu, adeca se deparamu usurele anuale pentru aceles. Ministeriulu vienesu comise sici erórea ca, pretinse acést'a dela noi cá o obligaminte cerute de drepto. Noi inse nu vruramu a recunósce acést'a, si eu credu, ca amu facutu bin'e ca nu amu acceptatu acést'a cá obligatione de jure.

Din parte ne erórea fù, ca noi nu neamu datu dechiaratiunea fora amanare, pe care o dete diet'a din 1861, adeca, ca dupa dreptu nu suntemu obligati, ci din privinti'a motiveloru politice si cá nu se ecuitabilu nu aflamu gata a ne consultá cu dvóstra asupra acestui obiectu si a conlucrá la medilocirea unui resultatu. Cata nepotocire! cate pericule! catu sange si sacrificiu ar' fi costu crutiate prin acéea! Ce e dreptu, e dificilu a intreba numai acumu, ca ce s'ar' fi intemplatu, déca nu s'ar fi ivitu acésta séu cerealalta premisa. Eu totusi tienu, ca e probabilu, ca lupt'a, ce trebuiramu se o luptamu pana in fine si care avù de resultatu stat'a tristetia, s'ar fi finitu mai nainte si ar' fi avutu unu esitu mai favoritoriu, déca ne-amu fi aratatu aplecati a participá la detori'a de statu, nu din obligaminte dupa dreptu, ci numai din necesitate politica (aplausu viu in centru! E adeveru, ca mai tardiu ne spaimentaramu mai pucinu de acestu pasu, inse tóte erá pré tardiu.

Se dice, ca Crosti'a si nationalitatile iritate au inceputu inca atunci lupt'a nu pentru detoriele de statu, ci pentruca socotea, ca interesele loru nationale suntu periclitate (auditi!). Eu totusi vréu a trage luarea a minte a acelor'a, cari petrecura cu atentiune evenimentele de atunci, cumca la inceputu si chiaru la ordirea luptelorù acestoru nationale barbatii de statu liberali si Austriei, cari recsisera cu constitutiunea austriaca, nu erá cu simtieminte dusmanóse catra noi, si déca noi cu primirea unei parti din detoriile de statu amu fi legatu interesele loru de ale nóstre, atunci si nu ar' fi devenitu dusmanii nostri si sprigíniti de influinti'a si ajutoriulu loru amu fi pututu delatura si necele dificultati, care au trasu dupa sine lupt'a cu Croati'a si cu nationalitatile.

Unii afirma: noi trebue se consideremu miliónele de popóre si nu interesele speculantiloru, pentruca numerulu estoru din urma este fara de acéea micu. Acést'a póte se fia asia, totusi influinti'a loru in fiacare statu si in tóte tempurile e de insemnatate si are o mare inriuritia si efectu adesceri si asupra miliónelorù de popóre; si fiinduca in tierile acelea si in capitola o parte insemnata din chartiile de statu se afla atunci in manile poporului, negutiatorasiulu si industriasiulu, advocatiulu, medicului si unii alti, cari avea mai mici séu mai mari hartii de statu, credea, ca respunsulu nostru negativu prejudeca valórei averei loru castigate cu amaru, care diacea in hartiile acelea oricachiaru o si nimicesce. Asta si iritá asupra nóstra si reactiunea se folosi de iritarea loru in contra nóstra, asia in catu numerulu dusmaniloru nostri se facù prin acéea mai mare si mai formidabilu.

Déca tóte acestea nu s'aru fi intemplatu, déca toti acei, cari se temea pentru averea loru de respunsulu nostru negativu, aru fi vediutu, ca tocma prin noi suntu asecurati in averea loru, ca luamu o parte de detorii de statu, atunci nu ni-s'aru fi facutu dusmani, ci ni-ar fi devenitu alisti, si unde amu st'a noi a comun? Negotiólu si industri'a cu buna séma ar' fi mai inflorit'ória si la noi si la ei, constitutiunea nóstra si a loru ar' fi apucatu atunci la putere si s'ar fi desvoltatu si acésta constitutionalitate ar' fi feritu dela multi pasi falsi si ar' fi impedecatu crescerea detoriei de statu la o marime statu de gigantica.

Esperinti'a e unu tesauru mare, inse trebue adeseori se se platésca scumpu; atato de scumpu, incatu mai tardiu adeseori trebue se te indoiesci, óre platitai mai multu pentru acéea, decatu ará démna. E inse cea mai mare si deodata cea mai nebuna risipire, candu cineva platesce scumpu esperinti'a si apoi nu se folosesce de ea (aplause in centru!). (Va urmá)

— Dualismulu a aflatu complementu. Min. be Beust remane cancelariu imperialu, Becke ministru de finantia imperialu si John min. imperialu de armate. Pentru cisleitani'a inca s'a formatu unu ministeriu. Acum cu trei ministeria s'a pusu in pornire maschin'a gubernarii monarchiei, delegatiunile dó s'au alesu; in 10 Jan. se voru aduna.

## Din adunarea universitatii (sasiloru.)

In 20 Dec. in adunarea dept. din fundulu regiu sub presidiulu comitelui se ceti votulu separatu alu dept. din Brasiovu Wächter si se luá spre sciintia. Presiedintele pune apoi la ordinea dilei reportulu comisiunei denumite mai nainte pentru dejudecarea acteloru universitatii nationale (privescu oprirea de anu a siedintieloru).

Müller dept. Seghisiórei cetesce reportulu respectivu, care inse inca nu se publicá, nici observarile lui finale; dupa acéea cetesce unu **proiectu de adresa** catra min. r. ungurescu.

Cuprinsulu adresei e scurtu si cuprinde dreptulu nationei sasesci de a da espresiune dorintieloru nationei nu numai prin adunari de scanne si districte, ci si adunate si intr'unita in universitatea nationei, ale aduce pe acele atatu insiintea organeloru mai inalte, catu si insiintea tronului prea inaltu alu regentelui, ca nationea a luatu cuvintele Mai. S'ale in scrisórea de mana din 15 Aprile 1866 indreptata catra aceasi cu cuvintele: ca loialitatea dovedita si recunoscuta din tempuri antice a nationii sasesci va sprigini cu incredere tendintiele cele parintesci ale Mai. S'ale, care tientiéza la regularea reporteloru de dreptu de statu alu Transilvaniei, unde s'a induratu a si incredintia pe natiune de nou in privinti'a sustienerii institutiuniloru ei legale si a pusetiunii de dreptu, si la chiamarea Majestatii se afla silita a se pronunciá cu sinceritate respectuósa si cu simtiu de multiamire catra consiliarii de acuma si coronei, ajutandu a se inaltiá edificiulu cu alipirea la intieleptiunea si dreptatea inaltului r. ministeriu, care e se unésca tóte popórele patriei nóstre in lupt'a pacinita pentru libertate, cultura si prosperitate intr'o tienta, care se le impaciuesasca pe tóte, recomendandu'si institutiunile la protectiunea inaltului ministeriu. — Propunenduse apoi tiparirea si impartirea acestei adrese, cum se face in tóte adunantiele tieriloru si aflandune in mai multe esemplare se si imparti intre deputati si dupa mai multe desbateri ale adresei se tienù si o siedintia secreta.

In 21 Dec. inca se tienù siedintia, in care dupace se reportà, ca administratiunea reuniunii economice sasesci a datu o petitiune in privinti'a redicarii unei scóle agronomice si a dotatiunii ei, si din partea reuniunii cerceale economice din Sibiiu alta, pentrucá locurile de 7 judetie in Talmesiu se se céda pentru unu institutu agronomico-economicu si se se doteze din averea natiunii, care ambe se si incredintiara comisiunii agrarie si dupace se impartira intre deputati esemplare pentru organisatiunea invetiaturei agronomica-economice in Ardeal; se luà la ordinea dilei desbaterea proiectului de adresa.

Se deschise desbaterea generala a adresei. Wächter din Brasiovu incepe desbaterea generala; nu se invoi cu motivarea adresei, care ar' trebui se fia adresa de loialitate si déca in adresa nu se pronuncia respicatu recunósceres legiloru din 1848 si unirea Transilvaniei cu Ungari'a, adres'a remane numai o formalitate, fiinduca increderea se accentueza numai cá o vointia corespundietória dorintiei Maiestatii, si votéza se se faca alta adresa, in care se se respice recunóscerea legiloru din 1848.

Müller din Sighisióra pretinde, ca universitatea n'are dreptu a recunósce legea uniunii, pentruca altofeliu ar' trebui se aiba dreptu si de a nu-o recunósce; apoi acésta competintia de legislatiune in acésta privintia celu pucinu i-se dispute universitatii. Aici se lucra numai a trece de pe unu malu pe altulu, remanendu cum a fostu, ceea ce se póte face ori unu ori o saritura séu preste o punte. Maiestatea a aratatu natiunii puntea, comisiunea a alesu puntea in locu de saritura, prin urmare recomenda testulu adresei. Kapp asemenea. Dr. Lindner apera propunerea lui Wächter, Schreiber inca.

**Hanea** romanesce dechiara, ca:

Consideranda, ca proiectulu de adresa ce sta la ordinea dilei suna numai pe numele natiunii sasesci; consideranda ca inclit'a universitate a natiunii e chiamata si obligata a representá pe toti locuitorii tuturoru scaunelorù si districtelorù din fundulu regiu: ou tóte ca in principiu e pentru tramiterea unei adrese de incredere la a r. min. ung., elu totusi numai in casulu acel'a va luá parte la pertractarea ulteriora a obiectului acestuia, déca proiectulu de adresa se va emite in numele intregei populatiuni din fundulu regiu, in casu contrariu elu trebue se se abtiena atatu dela consultare, catu si dela votisare asupra obiectului acestuia.

Presiedintele constatéza, os adunanti'a in sensulu legii are dreptu a functioná numai cá universitate a natiunii sasesci

Hanea pretinde, cá dechiararea lui se se iè la protocolu. Toti ne ignoréza cá cum n'am esistá! Asia se primi proiectulu comisiunii cá basa la desbaterea speciala. Se mai schimbara vre-o cateva dechiaratiuni si se primi; ér' presidiului se incredintià espedarea adresei.

Wächter éra insinua votu separatu cu consocii lui. Presiedintele amana siedinti'a viitória pe 9 Ian. respicandusi dorinti'a, cá se se reintórca restaurati in puteri pentru continuarea deslegarii problemeloru, si la 2 óre se inchise siedinti'a.

Acum urméza se ne ingrigimu, cá se nu-mai fimu neci noi ignorati petutindenea, cumi? Hic Rhodus hic salta?

## Satisfactiune stralucita.

Acea satisfactiune o da „Kolosv. Közlöny“ in Nr. 153 din 24 Dec. atatu gazetei, catu si lui dr. I. Ratiu si tuturoru ceti mai alesu de siepte ani incóce impinsi de simtiulu umanitatii strigara ne'ncetatu de si pana acum fara folosu, cs multimea fostiloru iobagi secui si romani sub miserabilulu pretestu de „sicolica hsereditas“ se arunca pe strate, devinu fugari pre pamentu, iau lumea in capu, trecu in Romani'a blastemandu ór's in care se nascusera. 1050 fosti iobagi secui din Trei-scaune substernusera in 26 Aprile 1866 o petitiune catra diet'a Ungariei in contra nedreptatii strigatóre la ceriu facute loru pana acum. Acea petitiune pana acum se nu se dete publicitatii. Astadata dn Paulu Donáth de Kilyén o scóse la lumina si o aruncà in lumea larga. Petitiunea este compusa bine si proptita cu argumente convingatóre. On. redactine alui K. K. crede ca acceasi se va luá preste putienu in pertractare dietala.

Ar' fi acum ordinea la noi, cá se intrebamu pe K. K., care a pututu fi causele obstinatei sale taceri in acésta cestiune pana in dio'a de astadi? Si déca nu avuse nici o compatimire cu romanii, cum o a lasatu simtiulu seu de secuiu curatu, cá se 'si reapese si sugrume vocea sa, pe care era datoriu a o redica in favórea atatoru mii de familii secuiesci devenite la sapa de lemnu numai prin esplicarea despotica a legei, precum se espritna sosu citat'a petitiune? La noi intre o suma ne numerata de proverbe popularia este si unulu cam prosticelu, inse pentru casulu de fatia nimeritu, carele suna: Lustive sam'a, ca Daniia aruncà mórtea in tiegani. Siepte ani de dile K. K. cautà causele calamitatii locuitoriloru secui totu pe aiesa, pe la perceptori, pe la gubernulu tieriloru vecine si ce mai sciu eu pe unde, numai nu acolo, unde acelessi se afla intru adeveru.

Sicolica hsereditas aduse pe secui si pe romanii din pamentulu „liberu secuiescu“ (ce satira!) la atat'a desperatiune, in catu in tómn'a an. 1866 pre candu se subscria plenipotentiele la petitiunea nationala a romaniloru, preste patru sute tati de familia, secui curati din de. Mursiului se imbiéara cu plenipotentia analóga celoru romanesci, éra candu audira ca dela ei nu s'aru putea primi asemenea plenipotentia din

cause conviose, venira la ide'a cá se mérga in corpore la dn. br. Apor presiedintele dela tribun. de apelu, éra neinevinti'andulise nici acestu pasu, acei ómeni remasera fórte tristi si chiaru desperati. Romani adica voira a erutia, nu scia de ce, susceptibilitatea unei clase de ómeni, pe care este de prisosu a o mai numi sici. Cu tóte acestea in petitiunea din 30 Dec. se memora sa starea cea desperata a tiraniloru din Secuime.

Nu se póte cá K. K. se nu cunósca cu meruntulu intrég'a stare a poporului satónu din Secuime; éra déca cumva voiesce a o nesci (ignora) inadinsu, speramu ca se voru afla inca cativa deputati din Transilvani'a, carii la timpulu seu candu acea cestiune se va lua in desbatere parlamentaria isi voru deschide si ei gurile si o voru ilustra intocma precum o si merita.

Inca o data politic'a resbunarei.

In Nr. 96 in alu articolu condamnaramu si politic'a resbunarei cum trebue se o faca toti ómenii carii isi tienu unu dreptu la unu caracteru umanu si la o educatione politica aprobata si adoptata de Europ'a apusena. Intr'acea inse vine dn. D. in fói'a sa „Kolozsv. K.“ si — fara nici o sfiécla apróba si recomanda connationaliloru sei politic'a resbunarei. Binevoiti inse a'i citi articolulu seu de fondu din Nr. 153 si veti trebui se compatimiti ilustrului publicistu vediendu'lu impletecitu si incurcatu chiaru in latiulu aruncatu de elu insusi. Publiculu maghiaru din Transilvani'a este disgustatu, pentruca ministrulu justitiei intre vreo 35 amploiati denumiti pentru infiintiarea registreloru de proprietati in Transilvani'a a pusu unu singuru individu din acésta tiéra. Acestu disgustu se manifestà in mai multe variationi, atatu si in foile publice. Ce face dn. D. in nr. 153. Elu recunósce ca ardelenii au dreptate a se desgusta, inse totu in acelu resuflietu le face frumosulu complimentu, ca cu respectu la regularea registreloru ardelenii afara de cativa destepti sunt totu nisce hebenci (ostobe); merge apoi mai departe adaogendu, ca dieu lui inca'a cade reu cumca nu s'au denumitu mai multi ardeleni, ii mangaie inse cu impregiurarea, ca éca mai sunt o multime de posturi vacante, la care póte fi ca se voru denumi si ardeleni. Ei, dara ce feliu de ardeleni? numai de aceia, carii cunoscu geometri'a si — numai de aceia, carii au fostu si mai sunt oredintiosi sistemei de astadi.

Odata si bine politica liberala, odata si bine educatione politica! Apoi sciti domniloru, ca K. Közlöny este unulu din organele partitei lui Deák. Asia dara dupa acésta politica de aci nainte avendu trebuintia de ingsineru, de geometru, de medicu, de chemistu, de montanistu, de tipografu alu statului, séu alu provinciei, séu alu unui municipiu, de postariu, de vamesiu, de padurariu etc. mai nainte de a'i chiama séu aplica, vomu fi indatorati a le cere profesiunea politica intocma cá si la deputatii din camera, dela carii inse fia disu cá prin trécatu, nu o a cerutu nimeni.

O ho, ne intempina dn. D., nu este asia, pentruca in regimulu constitutionalu functiuariulu nu sia vendutu guberniului convictiunea sa si judecatoriulu este liberu si independente. Éca, ipsissima verba magistri!

A, stai, totu nu este nici asia, ci éca cum. Mai la vale spre finea polemiei sale acelasi dn. D. adaoga: „Gubernulu nu póte numi alti amploiati si judecatori, decatu numai de aceia, carii prin faptele loru au comprobatu caracteru constitutionalu si alipire oredintiósa catra legile tierii.

Este unu altu proverbu la germani carele tiene: Aparame Dómne de amicii mei, ca de inimicii mei me voiu sci apara eu insumi! Acestu proverbu ilu póte aplica Deák si partit'a sa cu totu dreptulu la amicii sei din Clusiu, carii de la unu timpu incóce o compromitu pana dupa urechi. Repanestulu „Korunk“ descoperise in primavér'a trecuta de repetite ori, ce informatiunile contradicatóre in modulu celu mai sprigu si bizaru esite dela deputatii ardeleni adusese inca pe stonci in confosiune mare pe matstorii dualismului. Intru adevéru ca se duce minune ce bine decopiaza si reproduce acei barbati ardeleni totu ce au disu despre strabunii loru si respective au scrisu unu Basta, unu Michaiu, unu Nic. Bethlen, unu Mich. Cserei si altii din secolulu 17 si inceputulu secol. 18.

Si apoi K. K. mai plesnesce in fati'a Gazetei invinuirea, cá si cum ea ar' cere amploiati numai in proportiunea natiunalitatiloru, éra nu dupa cualificatiuni. Intr'acea acésta cestiune se tiene de altu capitolu, in acestu punctu se ascultamo decoamte pe unu corespundente alu nostru din provincia, precum se esprima elu mai susu:

G. Baritiu.

## Cronica esterna.

FRANCI'A. Parisu, 20 Dec. „Prese“ imputa Italiei ca vré a se alià cu Rusia. Se crede ca voru urma schimbari in min. Drouin, de Lhuys si Lavallete se vina in locuiu lui Moustier si Rouher, fiendu ca aceis suntu pentru aliantia cu Austri'a.

La desbaterile proiectului pentru armata se facu opu-estioni. Nu le place servitiulu de 9 ani cu tóte aceste maresialulu Niel va esi cu elu, altufeliu isi da demisiunea. Imperatulu aciadia bugetulu pe 1869 cu min. de financia in St. Cloud, cá se fia in ordine pentru casurile ce amenintia.

„Mon.“ Romaniei inse are o depesia din 25 Dec. dela Parisu „cumca camer'a legislativa recomenda guberniului amendamentulu lui Billancourt in care se dice, ca ómenii validi, fia de de orce talia, voru trebui se faca servitiulu militariu.“ —

RUSI'A. Petersburg 17. Dec. „Invalidulu russescu“ trage din corespondinti'a diplomatica publicata una consecintia pana la resbelu, dicundu ca Franci'a afla mai insinte de lipsa pentru asecurarea pacii europene a sustiené relationi amicale cu Rusi'a, inse indata ce Franci'a se apropià de Austri'a, putea omulu conta si la pace, inse pace indreptata in contra latirei federationei germane de nordu prin Prusi'a si in contra nisuintieloru Rusiei de a sprijini cresciuii sei din Oriente. O pace cá acésta pórta in senesementi'a unui resbelu europénu dice „Invalidulu“ Cartea galbina lasa afara relationile nascute din apropiarea Ruso-Francesiloru, fructulu carora fù dechiaratiunea solidaria acelora patru puteri in Constantinopole, care urmà numai dupa o corespondintia lunga diplomatica care nu se publica.“ Faptele dovedescu, ca intre Franci'a si Austri'a esista acum o unire. Regimulu francesu a primitu acum in privinti'a cestiunei orientale intrég'a parere a cabinetului austriacu si afara de acésta Austri'a e unita si in cestiunea germana si italiana si in principiu se afla intre ei o aliantia. Esta e resultatulu crisei politice din anulu trecutu. Déca nu se va delatura acést'a politica, atunci pacea inarmata se prefsce in resbelu. „Invalidulu“ e diurnalu oficiósu. —

Acestu articolu imputatoriu a revoltatu tóta jurnalistic'a atatu cea austriaca, si maghiara, catu si cea Francesa. „Loidulu“ ilu numesce denunciatiune si deducerea dcaici e, ca Rusi'a incepe a urni pornirile la unu resbelu europeanu, pentru care se facu de nou pregatiri de armari si de aliantie, — prospectu turburosu pentru anulu viitoriu.

„Romanulu“ aduce altu telegramu din Petersburg 26. Dec. de cuprinsu: „Invalidulu rusu“ dice, ca Rusi'a a pusu cestiunea orientului atatu de netedu, incatu o solutione grabnica este iminente“ adeca la usia.

— In Romani'a decurgu cu multe incordare alegerile la corpurile legislative si se speréza, ca partit'a nationala va reesi in maioritate precumpanitória.

— In Itali'a totu decurgu desbaterile asupra cestiunei romane si se crede, ca se va dissolva camer'a lacunduse apelu la poporu.

Nr. 777. 2—3

## Publicatiune.

Prin care din partea comunitatiloru Gyergyó-Sárhegy si Ditró se face publicu conoscutu, cumca in urm'a incuviintiarii inaltului r. gubernu ardeléu esita cu data 24 Sept. Nr. 5793 din a. c. tóte folósele Borszék-ului, pe temeiulu puncturiloru conditionale privitórie la acést'a, se voru da in arenda cu licitatiune publica, care se va tiené la cas'a comunitatii Sárhegy in 24 Aprile 1868 la 10 óre diminéti'a, pe 6 ani urmatori dela 1-a Novembre 1868, si se voru cede in folosinti'a celui ce va dá mai multu. — Pretiulu de strigare pe unu anu s'a statoritu la 30.000 fl. v. a. din cari 10% in bani gata, séu de 2 ori atat'a in obligatiuni de statu trebue se depuna cá vadiu la comisiunea de licitatiune toti aceia, cari doresc a licita. Conditiunile mai specialisate se potu primi in cunoscintia ori candu in cancelari'a susnumiteloru 2 comunitati.

Ditró in 25 Octobre 1867.

Csibi Lajos, judele din Ditró.
Csergö Sigmond, judele din Sárhegy.


## Presenturi de Nascerea Domnului si de anulu nou.

Cu onóre subscrisii recomanda onoratului publicu depositulu loru bine provediutu cu marfuri de

**Sticlaria, porcelanu, galanteria, parfumeria si jocarie de copii.**

Ostenindune in persóna la cele mai mari piatie din Vien'a, Prag'a si-au castigatu cele mai frumóse sorturi si specii si cu deosebire din piati'a Parisului, piati'a universului, au midilocitu deadreptulu cele mai fine parfumeria si se roga se aiba onóre de celu mai numerosu concursu. Increderea publica o voru sci aprecia prin servire prompta, solida si cu pretiuri modeste.

Cu tóta onórea

Malcher et Wächter,
(tergulu graului, cas'a lui Dr. Beldi.)

3—3

## Presenturi si jucarii
de
## Nascerea Domnului
si de anu nou

se afla in mare asortimentu si cu pretiu catu se póte de moderatu in Negotiulu de Galanteria, porcelaneria, sticlaria si marchitania alu subscrisului, care singuru l'au alesu din cele mai renumite fabrice nunumai din Austria, ci si din Franci'a, Angli'a si Prusi'a; recomandu deci acestu onoratu publicu amatoriu rogandulu a me onora cu concursulu séu. Comandele Dlor. orcandu cu céa mai mari esactitate se voru indeplini.

Joane Persolu,
negutiatoriu in Brasiovu, strad'a caldararilor.

2—2


Cursurile la burs'a in 28. Dec. 1867 sta asia:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Galbini imperatesci | — | — | 5 fl. 78½ | cr. v. |
| Augsburg | — | — | 119 „ 50 | „ |
| London | — | — | 121 „ 75 | „ |
| Imprumutulu nationalu | — | — | 64 „ 10 | „ |
| Obligatiile metalice vechi de 5 % | | 54 „ 60 | „ | |
| Actiile bancului | — | — | 669 „ — | „ |
| „ creditului | — | — | 181 „ 40 | „ |

Obligatiile transilvane ale desacoinarii pamentului in 18. Dec. 1867:

Bani 80·80 — Marfa 81·20.

## Catra On. Cititori.

S'au implinitu treidieci de ani de candu diurnaliulu acesta privighiaza di si nópte pe lunga poporulu nostru romanu, intiindiendui cate o radia de lumina in timpi normali si abnormali intru lupt'a cu intunereculu si cu fii acestuia. Cá unu soldatu decisu sta si astadi la dispusetiunea interesseloru patriei si ale natiunei romane totu cu aceeasi resolutiune pentru binele viitoriului.

Una parte din lupt'a pentru drepturile constitutionale ale natiunei cade si pe umerii nostri; neci ca ne vomu retrage din ordine; inse imperativele trebuintie diurnalistice ne mai indrépta vocea seriósa catra natiune, cá fasandu la o parte orce indiferentismu, se ne damu concursulu toti intru tóte si anumitu si intru sprijinirea — organului acestuia de publicitate, care sta in soldulu natiunei romane. Toti din tóte partile sunt dar' chiamati a ne sprijini — cu concursu atatu materialu — catu si cu fetiulu ingeniloru si alu inteligentiei celei mature; ca timpulu ne dicteza: unirea poteriloru la orce intreprindere, déca vremu cá se prospereze. —

Cu Nrele. viit. se inchide anulu si numai la noii dd. prenumeranti se va tramite Gazeta; deci ve rogamu, cá se grabiti cu innoirea prenumerarii. —


Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GOTT si fiiu HENRICU.